

התאחדות נולאי ישראל
הספרייה

4130/12030

10

הירחון הישראלי

401/12030

לבוש לאות

מְעוֹנִיִּים בְּחֵלְפֵינָא עִם יִשְׂרָאֵל

John E. Binsley,
Cascade Ave.
Oratia,
Auckland,
New Zealand.

Allan Lundahl
Partille, 43300,
Smedbodalsvaegen 11,
Sweden.

Aubrey L. Nance
P. O. Box 13187
San Antonio Texas,
78213, U. S. A.

Philippe Mullet,
C. I. T.
Central telephonique
TOURS,
France.

Karl-Heinz Zeyendeckor,
Paul List No. 3
701 Leipzig,
D D R

Michel Lidouren
16 Rue de Tourcoing,
78 Mantes la Ville,
France.

Wolfgang Arnolt
Freiligwaltstrasse 26
DDR 69 JENA,

Martine Crommelinck
34 Rue Saint Jean
88 Neufchateau France

Michel ANDRE,
7 Rue du Tondu
33, BORDEAUX,
France.

André RIBOT
11, Rue Vergne,
47, Marmande,
France.

Fuldmagtig Knud Jensen,
Jernbanegade 44,
6330-Padborg,
Denmark.

Jean Paul Delvaley,
5, med'Annam
Paris 20e
France.

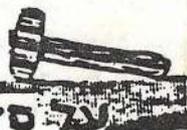
M. Areolia Garcia Amezcua
R. Corona No. 111,
Tamazula, Jal.
México.

Mr. A. N. Stevens,
28 Ross Street,
Surrey Hills, 3127
Victoria, Australia

Mr. C. Crooks
12 Haslow Place,
Grange Park
Blackpool, Lancs. England.

K. Ihirmallesh
Kutuballapur PO. Changomal
(Via) Pargi, District Hyderabad (A. P.)
India

בהתאחדות אגודות הבולאים בישראל

חשוון, תשכ"ט November 1968

גדר היום

"תבירה" תערוכת בולים לאומית

"תבירה" ננעלה ונתן להצביע על הישגיה הבולטים של התערוכה - האירגון והביצוע ההיקף ורמת התצוגות של אספנים מישראל ומחו"ל. האירועים השונים שהיו בימי התערוכה ובכלל זה הקונגרס העולמי של אספני בולי ישראל, ארץ הקודש ויודאי-קה. חלקו של דואר ישראל והשרות הבולאי - החל בהנפקת החומר הבולאי לכבוד התערוכה, לרבות הטבעת תשע חותמות-זכרון וכלה במסיבת הנעילה בכנסת במעמד שר הדואר ויו"ר הכנסת - כל אלה ישאירו זכרונות נעימים אצל רבים מאתנו, לפחות עד לתערוכה הבאה שתיערך בישראל. בתחום זה מגיעות בולאי התודות והשבחים להנהלת "תבירה" ובראש וראשונה לשני אישיה הבולטים, מר משה ויגוצקי ומר י. קורן ובמקביל לאנשי השרות הבולאי שנתנו את מלא הסיוע לעושים במלאכה.

כצופה-מבקר בתערוכה, או אף כעתונאי-מבקר, היינו יכולים להסתפק בהערות החיוביות בהן פתחנו רשימה זו, שכן מתוך שני אספקטים אלה, היתה "תבירה" תערוכה מוצלחת בהחלט. אולם אם הוטל עלינו לתת ביטוי להלך הרוחות של האספן מן השורה, שהוא המרכיב העיקרי של כל תערוכה ואשר תודות לאלה, המטפחים את אוספיהם במשך שנים, מתקיימות תערוכות - לא נוכל שלא להצביע על נקודות טורפה של "תבירה".

הרמז הוא ברור למדי: האספנים אינם מרוצים מן השיפוט. פשוטו כמשמעו. הם נכונים וחייבים לקבל עליהם את דין השופטים, אך זה חייב להיות צודק ומשכנע, יחסי וללא משוא פנים. כעתונאי-בולאי ליויתי את מרבית התערוכות בארץ ואודה שלא שמעתי מרירות אספנים על עיוותים כשיפוט, כפי שמעתי על תערוכת "תבירה". מסעמים מובנים לא נצביע כאן על דוגמאות, שכן הדבר יחרוג מהגינות ומשמעת, אולם מן ההכרח להשמיע בפני כל אלה שיפוטו ויארגנו אי-פעם תערוכת בולים - "הז-הרו בבני העניים, כי מהם חצא תורה". האספן חייב לצאת מרוצה מן התערוכה והוא יהיה מרוצה כאשר יהוש במדת הצדק והיחסיות. מדליית ארד כתצוגה מסוימת עשויה להיות מספקת בתנאי שאוסף דומה לא צויין בציון גבוה מזה. (במציאות לא היה הדבר כך). לא יתכן, למשל, שלאספן תהיה הרגשה שאוסף מסויים צויין בהערכה גבוהה, אך ורק משום שפריטים ממנו נקנו ב"מקום מסויים". עצם הזמנת שופטים מחו"ל לתערוכה לאומית ביסודה מעוררת אף היא שאלה.

דומה שאין מנוס להרגעת הרוחות אלא להפגיש את נציגי השופטים לשיחות עם האספנים, לפחות בערים הגדולות.

חדשות הבולאות בישראל

בולי יצוא

ב-6 בנובמבר הופיעו שלושה בולי דואר אוויר נוספים - המשך לסידרה החמישית למניין שצויירו ע"י א. אדלר, חולון. הבול הראשון בסידרה זו הופיע בפברואר 68 והוקדש ליהלומים - האבנים הנוצצות, היפות והיקרות, הנחתכות, הנבקעות והנלטשות בארץ, הנשלחות לשווקי העולם. ארבעה בולים נוספים הופיעו ב-חודש מרס 68 והוקדשו כידוע לענף הטקסטיל, לבולים, חפצי חן ואפרוחים בני יומם. התוצרת האחרונה רכשה לה מוניטין בזכות טיבה המעולה והופעתה מחוץ למנה הרגילה. כעת הופיעו כאמור שלושה בולים נוספים - האחד בערך נקוב של 0.55 מוקדש לפירות המראה תות שדה, אבוקדו ומלון. הבול השני בדרג של 0.60 מוקדש לפרחים והוא מראה סיפנים. הבול השלישי בסידרה זו בערך נקוב של 1,00 מוקדש לידע המדעי שהננו מייצאים לחו"ל. הבול מראה סידרת מבחנות במעבדה הפועלות להגברת הידע.

מישחקי הנכים

בול נוסף שהופיע הוקדש לאולימפיאדת הנכים שתתקיים בישראל בראשית חודש נובמבר. האולימפיאדה שתרכז כ-1200 ספורטאים מכ-35 ארצות, תהיה האירוע הספורטאי הגדול ביותר שהתקיים בארץ מאז קום המדינה. משחקי "סטוק מנדוויל" ה-17 נקראים על שם העיירה באותו שם בבריטניה בה התקיימו התחרויות לראשונה בשנת 1948, ומדי שנה בשנה במקום אחר. כך החל משנת 1960 הוחלט לקיים משחקי "סטוק מנדוויל" אחת לארבע שנים במסגרת אולימפיית במקביל לאולימפיאדה הכללית הנערכת גם היא אחת לארבע שנים. עד כה נערכו שתי אולימפיאדות לנכים, הראשונה ברומא בשנת 1960 והשנייה בטוקיו בשנת 1964. אולימפיאדת הנכים בישראל היא השלישית במספר.

לרגל אירוע הספורט הגדול ביותר במדינה, החליטו שלטונות הדואר להנפיק ב-ול זכרון בערך נקוב של 0.40 המראה שני נכים ישובים על עגלות גלגלים מתחרים במשחק כדורסל. בהתאם לחקנות, משחפים בתחרויות רק נכים המרותקים לכסא גלגלים. הבול נושא כתובת המשחקים הבינ-לאומיים למשחקים 1968. השובל המצורף לשורת הבולים התחתונה מראה את סמל אולימפיאדת הנכים בצורת שלושה אופנים שזורים זה בזה ומתחתם הקדשה לאולימפיאדה באנגלית.

מדליה לישראל "באיפא" 1968

כידוע, התקיימה בחודש יוני ש.ז. תערוכת דאר אויר בינלאומית "איפא" בו-ינה. הוצגו בתערוכה מאות מסגרות, שהכילו חומר אירופילסלי רב-עניין וערך. התערוכה זכתה להצלחה רבת, ובקרו בה כ-50 אלף מבקרים. באשר ל"נקודה הישראלית": השתתף בתערוכה האספן הישראלי יצחק ברק, אשר הציג "דאר רקיסות 4-1933" וזכה במדליית ארד.

בולים שמכירתם הופסקה

מנהל השרות הבולאי מסר לפרסום רשימה של בולים שמכירתם הופסקה והכמויות שנמכרו:

מהבולים המפורטים להלן נמכרו הכמויות הבאות באלפים:

מס' סד'	ה ס ד ר ה	הערך הנקוב	יום ההופעה	תאריך הפסקת המכירה	הכמויות שנמכרו
1	בולי דואר אוויר - צפורים	0.55	13.2.1963	31.3.1968	1,251
2	" " " "	0.70	"	"	1,248
3	" " " "	1.00	"	"	1,509
4	" " " "	0.05	25.4.1963	"	2,865
5	" " " "	0.20	"	"	2,070
6	" " " "	0.28	"	"	994
7	" " " "	0.30	9.6.1963	"	1,498
8	" " " "	0.40	"	"	1,533
9	" " " "	0.45	"	"	817
10	" " " "	3.00	23.10.1963	15.2.1968	977
11	בולי נצחון צה"ל	0.15	16.8.1967	"	5,319
12	" " " "	0.40	"	"	2,272
13	" " " "	0.80	"	"	1,459
14	בולי מועדים לשמחה תשכ"ח	0.12	13.9.1967	"	10,882
15	" " " "	0.15	"	"	1,594
16	" " " "	0.35	"	"	996
17	" " " "	0.40	"	"	1,312
18	" " " "	0.80	"	"	1,058
19	בולי תיירות	0.30	2.11.1967	31.3.1968	1,231
20	" " " "	0.40	"	"	1,314
21	" " " "	0.80	"	"	1,167
22	בולי הצהרת בלפור	0.15	"	"	1,418
23	" " " "	0.40	"	"	1,307
24	בולי שמורת הטבע	0.12	27.12.1967	31.5.1968	1,808
25	" " " "	0.18	"	"	803
26	" " " "	0.60	"	"	787

המספרים הנ"ל מעוגלים לאלף הקרוב (מטה או מעלה).

קטלוג קולאר 1969

קטלוג לבולי ישראל "קולאר 1969" בהוצאת יהודה קולאר מגבעתיים, הופיע ב- ימים אלה במהדורה ה-17. זהו הקטלוג היחיד בשפה העברית לבולי ישראל, פרט לקטלוג השירות הבולאי שאינו מתמיד בהופעתו ואינו סוקר את מחירי הבולים. קטלוג קולאר, על אף שהוא מגזים במחירי הבולים הנסקרים בו, הוא משמש בס- ים מתקבל על הדעת להערכת בולים, הן לקונה והן למוכר, ובראש וראשונה למחליף בולים. פרט זה מדגיש עורך הקטלוג עצמו.

הפרס הגדול

תערוכת הבולים הלאומית "תבירה" ננעלה ב"בנייני האומה" בירושלים. ביוסד' ערב ערך שר הדואר מסיבה מפוארת למשתתפי התערוכה באולם המסיבות בכנסת, במ-עמד יו"ר הכנסת קדיש לוז.

חבר השופטים חילק למשתתפים מדליות ופרסים שנחרמו על ידי מוסדות שונים בארץ ובחו"ל.

חבר השופטים הביע את תודתו לכל המציגים אשר השתתפו במדור הרשמי: השירות הבולאי, המדפיס הממשלתי, הקרן-הקיימת לישראל, החברה הממשלתית למדליות ולמ-טבעות לדואר או"ם, בית לוחמי הגיטאות ולה. רוזן מניו-יורק שהוזמן להציג מ-חוץ למדור התחרות את אוספו "התפתחות המכתב".

חבר השופטים הביע את הערכתו והוקרתו לוועדה המארגנת של "תבירה" על הצל-חתה היוצאת מן הכלל בביצוע משימותיה ומבקש לציין את ההישג הנכבד של הוועדה בריכוז ובהצגת האוספים המצויינים ביותר בתחום הבולאות של ארץ הקודש. מן הראוי לציין שבשטח הבולאות של ארץ הקודש השיגה "תבירה" רמה יוצאת מן הכלל והתעלתה אף מעבר לרמה המקובלת בתערוכות בין-לאומיות.

חבר השופטים הביע את תודתו למציגים, במיוחד לאלה ששלחו את אוספיהם מ-ו"ל. הובעה הוקרה לקונגרס העולמי של אגודות אספני בולאי ישראל ויודאיקה ש-קבע את מקום המיפגש ב"תבירה" ותרם בכך להעלת חשיבותה של התערוכה.

שמונה מדליות זהב

שמונה אוספים צויינו במדליות זהב: ד"ר מ. גרפינקל קיבל מדליית זהב ופ-רס מטעם שר הדואר (מנורת כסף גדולה); סול רוזמן - מדליית זהב ופרס ראש עי-רית ירושלים; א. ויינשטיין - מדליית זהב ופרס אגודת הבולאים בתל-אביב; א. שטיין - זהב ופרס אגודת אספני בולי ישראל בארה"ב; ה. סינק - זהב ופרס אגודה בולאי ארה"ב.

שתי מדליות זהב נוספות הוענקו לג. כ"ץ וז. גנץ.

חשע מדליות זהב קטנות

אוספיהם של מ. בלאושטיין, מ. בריסקי, י. גרוה, ד"ר סלדובסקי, א. פלורי, י. פרידמן, פ. ווגאט, א. גוטקובסקי וה. פרוידנטל צויינו במדליות זהב (לפל-ורי וגוטקובסקי הוענקו גם פרסים).

15 מדליות כסף מוזהב

לד"ר א. פרידבר, ס. סוראני, א. גילברט, ד. דורפמן, א. פופיק, ל. בוזאטי ד"ר א. אילן, א. ליברכט, א. דנק, ש. סימון, ה. סינק, ש. ארצי, ב. פנחס ומ. רמחי - הוענקו מדליות כסף מוזהב.

26 מדליות כסף

ג. כהן, סולהוזן, קול, הנדס, ש. רנן, רוזמן, ווגאט, בן-דוד, ד"ר גרפו-נקל, קורן, ליברמן, רימר, זופקין, מוסקאט, קובאץ, רוט, גרוה, לירנהיים,

באגודה החל-אביבית לבולאות הת-
 חילה הפעילות של עונת החורף.
 בישיבת הועד האחרונה הוחלט שו-
 רה של פעילויות בתקופה הקרובה.
 בין השאר תצוגות בולים עם הסבר
 של בעל האוסף, שיוצגו בכל יום ב'
 במועדון (כל שבוע תצוגה אחרת).
 ב-25 באוקטובר תיערך במועדון
 בשעה 7.30 מסיבת חלוקת פרסי
 "תבירה". ב-2 בדצמבר - שיחה
 על "תבירה" והבולאות בארץ.
 בדצמבר, תיערך הרצאתו של מר
 הרדי על הנושא: "העתונות
 הבולאית בעולם".

ד"ר אילך, ד"ר גרגל, י. סגל, ב. פנחס ומספר כחבי עת בולאיים בחו"ל, צויינו
 במדליות כסף.

16 מדליות ארד מוכסף

מדליות ארד מוכסף הוענקו לא. פרל, ס. שטרן, מ. פסח, ז. מילר, י. כהן, א.
 לין, ב. ברקאי, י. גרינץ, ב. פנחס, י. גליק, א. אדרי, י. ברק, ס. אדסמן, פ.
 ווסהס, וח. קניג.

49 מדליות ארד

מ. ישראל, מ. סונדק, מ. גוסמן, א. סולומון, י. לבנון, פ. גייגר, א. ארד,
 י. שוארץ, ז. וויינגרטן, י. בניצקי, א. קנר, ה. בס, י. מינס, א. קליין, ג.
 כהן, א. קנר, ה. גינסר, א. שלו, נ. בית הלוי, א. רפאלי, י. שלגי, א. איסטנר,
 ז. ברסט, י. סגל, ז. זורע, א. רוטמן, ב. פרוידנטל, ל. דונקלבלום, ד. ירמנוב-
 יץ, י. מינס, ה. ארד, י. קנר, ר. ערן, י. לבני, וארבעה כחבי עת בולאיים (לר-
 בות הירחון הישראלי לבולאות) צויינו במדליות ארד.
 מספר רב של מוצגים צויין בתעודות בדרגת מדליית ארד, תעודות ציון ותעודות
 השתתפות.

משהו על הארכיטקטורה ב"תבירה"

בתערוכת "תבירה" הודגמה שיטה חדשה של סידור מוצגים במסגרות תצוגה וסוג
 מסגרות שלא כמקובל בתערוכות בולים בדרך כלל. הארכיטקטים עפרוני - שטיינברג,
 בני ירושלים, התחשבו בשטח הקטן יחסית לתצוגה של אלף מסגרות והכינו מבנים מ-
 יוחדים שאיפשרו תצוגת מספר רב של מוצגים. מבחינה זו הם ראויים לציון, כי על
 אף הצפיפות שהיחה בתערוכה אפשר היה להציג אלף מסגרות של 1 x 1 מ' בצורה מו-
 דרנית ומעניינת.

דוחני הסוחרים ב"תבירה"

מן הראוי לצייין שהמסחר בדוחני הסוחרים ב"תבירה" היה כלל לא רע. עובדה
 זו מרמזת שסוחרי ירושלים לא חדרו עדיין אל קהל האספנים ואלה מצאו הזדמנות
 נדירה ב"תבירה".

מנהל השרות הבולאי בשבחו של ז'אק מינקוס

מר ז'ק מינקוס
Mr. Jacques Minkus

הצד השני של... הבול

בין האורחים החשובים ב"תבירה" היו גם סוכני השרות הבולאי בחו"ל, - ביניהם מר ז'אק מינקוס מארה"ב, בעל רשת ענפה של חנויות לממכר בולים ברחבי ארה"ב.

מר מינקוס מרבה לבקר בישראל ונראה שלא רק בשל עסקי הבולים שהוא מנהל עם השרות הבולאי הישראלי, אלא, כדב- רינו הוא "מאוהב בישראל". "זוהי ארץ נפלאה" - אומר מי- נקוס בכל הזדמנות שפגשנוהו.

אנשי השרות הבולאי, אף הם אינם מסתירים את הערכתם למר מינקוס, העושה רב- ות להפצת בולי ישראל בארה"ב. מנהל השרות הבולאי, מר משה כהן, מצא לנכון להב- ליט במיוחד, במסיבת הנעילה של "תבירה" את חלקו של מר מינקוס בהפצת בולינו ב- ארה"ב. הוא לא הזכיר מספרים, אולם ציין שחלק ארי של בולי ישראל מופץ באמצעות הסוכנות של ז'אק מינקוס בארה"ב.

ז'אק מינקוס (יהודי) הוא גם מוציא לאור של הקטלוג הידוע בשמו לבולי העו- לם וכן שורה ארוכה של קטלוגים לבולי המדינות השונות בכרכים נפרדים לכל ארץ. בהוצאת מינקוס מופיעים גם אלבומים לבולים הידועים בצורתם הנאה ועריכתם המוש- למת.

מדליה ל"הירחון הישראלי לבולאות"

בסאון התאחדות אגודות הבולים בישראל, "הירחון הישראלי לבולאות" בעריכת א. לין, צויין בתערוכת "תבירה" במדליית ארד במסגרת תחרות כתבי-עת בולאיים ב- נושאים יהודיים מכל העולם. מדליות כסף נתנו לכתבי-עת מגרמניה ומשוויץ ושניים מארצות הברית. במדור זה זכה י. לבני מתל-אביב במדליית ארד על ספרו "אנציקלו- פדיה לבולי ישראל". מדליות ארד ניתנו גם לכתב עת הולנדי, קנדי ודרום אפריקאי. תצוגות אחרות במדור "ספרות בולאית" צויינו בתעודות בדרג מדליות ארד (מ. אמין וא. פופיק) תעודות ציון (ח. לנגלבן) ותעודות השתתפות (שליט זיידמן, ה. קולר).

חותמת מבוקשת

מובא בזה תצלום של חותמת צ'כיה שהוטבעה בימי הפלישה הסובייטית לצ'כוסלובקיה כשמנהיגיה של צ'כיה שהו בברית-ה- מועצות. החותמת, שהוכנה ברגע האחרון, מראה צורה של לב ו- בו שמותיהם של הנשיא סבובודה, מזכיר המפלגה דובצ'ק, ראש הממשלה צ'רניק ויו"ר האסיפה הלאומית סמרקובסקי. מתחת ל- "לב" מופיעה הכתובת: "אנו אתכם". מכתב מבויל בבול צ'כי וחחום בחותמת זו נשלח מברנו לארה"ב, הגיע ועורר שם סנסצ- יה. אין יודעים כמה זמן היתה החותמת בשימוש.

דואר-דואר וסידוריו

שדותי הדואר ביהודה ושומרון - בהפעלה מלאה

מאת ד"ר יוסף ואלך

עזון הכפר הקטן אשר בערפה של קלקיליה שוב בחדשות, שתיים-עשרה שנים לאחר הגבורה והדמים של הצנחנים בפעולת החסימה במקום הזה. טקס צנוע ציין את פתיחת סניף הדואר במקום. הממונה על הדואר ביהודה ושומרון מר אביאסף יחד עם צוות עוזריו; מר סומך ומר בצון יכולים להסתכל אחורה בספוק. סניף זה הוא האחרון מבין הסניפים שהופעלו בתקופת שלטון ירדן, ונפתחו עתה מחדש ע"י הממשל הצבאי. הסניף הממורק, המסודר והמסויד בלבן, בולט על רקע הכפר בעל הצבע החום האחיד. 2500 החושבים אינם יוצאים משלותם ובבית הקפה ממול לסניף במרכז הכפר נמשך הבלוי של הצעירים בפטפטוט, לגימת קפה ובמשחק. המודיר (ראש הכפר) בראש המוכתרים נאספים יחד עם נכבדים אחרים לבית הקטן בן שני החדרים עליו מתנוסס שלט כחול: דואר.

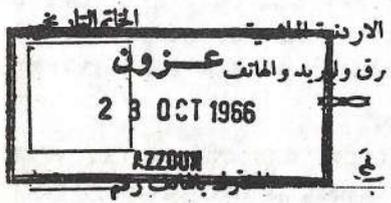
בסניף יעבדו 4 פקידים (!) מנהל, דוור ו-2 טלפונאים אשר יעבדו ליד מרכזת הטלפון הפועלת ביד. משכורתם תהא כ-15 דינר לחודש. עבודה רבה לא תהיה במקום כפי שמראה הנסיון. הפקידים נכנסים מהר לעבודה מאחר ומאות מכתבי האספנים מ-חכים להחתמה בחותמת "יום ראשון", שגעון ישראלי, שהשלטון הירדני לא ידעוהו. המכתב הראשון נשלח לשר הדואר.

תולדות הדואר

חותמות הדואר אשר היו בשימוש בעזון הן בעלות ענין מיוחד החורג מהשגרה ה-ידועה ביהודה ובשומרון:

- 1) בשנית החמישים, עם הפעלת סניף הדואר השתמשו בחותמת סגלגלה בערבית בלבד הנושאת את הכתובת: סניף הדואר - עזון. החותמת דומה לחותמת משרד רגילה. כמותה ידועה רק חותמת באבו-דיס ליד ירושלים (חותמת א')
- 2) בסוף שנות החמישים הוחלפה חותמת הגומי בחותמת מתכת רגילה הנושאת את השם - AZZUN - P. A. (Postal Agency) התפתחות ידועה בהרבה סניפים בגדה. (חותמת ב')
- 3) החריג השני והמיוחד בעזון היה ב-1966. חותמת המתכת הרגילה הוחלפה שוב בחותמת גומי (תהליך הפוך מהידוע!). כרגיל עם התפתחות הסניף מוחלפת חותמת הגומי במתכת. הסיבה להחלפה לא ידועה. מכיון שהחלפה נעשתה בסוף 66 תהיה החותמת בעלת ענין מפאת השימוש הקצר בה (חותמת ג) גם האיות שונה - AZZOUN.

כיום במקום חותמת דואר אחת בלבד (ללא סיפרה) עזון צה"ל.

I. Girer

A. Ben David

J. Bart

in various fields and coordinating their activities.

JAN BART, president of the Judaica Historical Philatelic Society, U.S.A. the most important of its kind in existence, has agreed to act as Director of Research in this specific field and will coordinate all relating activities.

IRVIN GIRER, has agreed to direct and coordinate all activities in connection to the publishing of a newsletter and any other publications that may be approved from time to time. He will ask for the cooperation of all editors of various society bulletins, coordinate exchange of information, avoid duplication. He will be helped by A. LYNN, editor of the Israeli Philatelic Monthly.

Among other committees, education of the young, headed by Mr. J. BURACK, Tel-Aviv, will take part.

Those are the vast fields of activities and the multitude of wonderful and splendid possibilities open for us.

WE WILL SUCCEED AND MAKE THIS WORLD PHILATELIC CONGRESS OF ISRAEL, HOLY LAND JUDAICA SOCIETIES into an organization everyone in philatelic circles can rightly acclaim!

WORLD SOCIETIES OF ISRAEL, HOLY LAND AND JUDAICA
ORGANIZE IN JERUSALEM, AT THE "TABIRA" EXHIBITION

A. Ben-David of Toronto was elected as the first permanent president of a new congress of Israel oriented philatelic societies. The congress has authorized the establishment of a philatelic institute to be located in Tel-Aviv, M. Pertzélan, Director with the objective of creating research libraries and archives to aid philatelists the world over.

Three V. P. were also elected: J. Korn for Israel, Jan Bart, USA, Walter Mani, Europe.

A. Ben-David expressed thanks to the founders -

Dr. Werner Hoexter, the 1st president on temporary basis; of the Congress, Irvin Girer, president of the S. I. P. and executive secretary pro tem.

AUSTRIA: where Miss Geiringer deserves special mention.

CANADA: A. Ben-David, President CAFIP

GERMANY: Wolf Ising, Dr. Sladowsky, and Joachim Langebartels.

HOLLAND: Dr. van Doorn, Paul Guggenheim, Shrijver, Fuldauer and Post.

ISRAEL: Vigodsky & Nir.

ITALY: under Luciano Buzzetti.

JUDAICA: under its president, Jan Bart.

SWITZERL. : our friend Walter Mani deserves special mention.

SOUTH AFRICA: under Dr. Max Peisach.

U. S. A. : where special mention must be given to Dave Dorfman, past president S. I. P. Oscar Stadtler, Lou Schulman, Jaçob Hennenberg, designer of the zeal, Dr. Al Friedberg, and many others.

The following aims were mentioned: Relations with governments, Supervision of Exhibition participation, Organization of philatelic endeavors, Rapport and understanding between societies, Improvement of publication.

Various committees and their terms of reference have been established: Expertizing, library, reference collection, slides, museum.

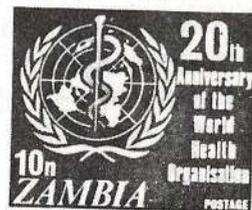
The above were not mentioned in order of preference, nor are they the total number of committees required, just an indication of what lies ahead. Dr. Werner Hoexter has agreed to act as RESEARCH DIRECTOR of the Congress, setting up study groups of specialists

בולאי או"ם

חוכנית דואר או"ם ל-1969

ב-22 בנובמבר יופיעו שני בולי או"ם, לרגל "שנת זכויות-האדם".
חוכנית ההוצאות של האו"ם ל-1969, (הסעונה אישור סופי), תכלול: בינואר-
שתי מעטפות מוטבעות ושתי גלויות מוטבעות; בפברואר - שני בולים לכבוד "מוסד
האו"ם להכשרה ומחקר" ("אוניטאר"); במארס - שני בולים ועליהם בניין ועדת ה-
או"ם לאמריקה הלטינית בסנטיאגו, בול דואר אוויר בן 10 סנט, בול מן המניין
בן 13 סנט; באפריל - שני בולי "שלום באמצעות החוק הבינלאומי"; ביוני - שני
בולי "עבודה ופיתוח"; בנובמבר - שני בולי אמנות (פסיפס טוניסאי).
במחצית השניה של 1969 יופיעו בולי או"ם, במטבע שווייצרי, לשימוש מ"הי-
כל האומות" בז'נבה.

בולי או"ם בעולם

שנת זכויות האדם הביין-לאומית, שהוכרזה בתחילת השנה ע"י או"ם, הביאה עמה
שפע בולים בנושא זה. כמעט כל הטריטוריות הבריטיות הנפיקו בולים שבציריהם
משתקף, בדרך זו או אחרת הרעיון של "זכויות האדם".
במרבית הבולים שהופיעו לציון שנת זכויות האדם מופיע הסמל המיוחד, בצורת
לפיד וזר עלים. אנו מראים כאן מבחר של בולים כאלה (סיישלס 4 בולים, נגריה -
2 בולים, סט. וינסנט 2 בולים, ברבדוס 3 בולים).

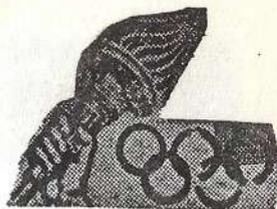
למשפחת לוינסון

אתכם באבלכם הכבד
במות אחיכם

משפחת ברש, קונסטנטינובסקי

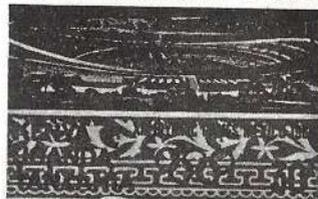
אולימפיאדה

מאת חיים לנגלבן

כמחדש המשחקים האולימפיים בחקופתנו, נחשב הברון פייר-דה-קוברטון הצרפתי. כספורטאי המתמסד לתורת החינוך הגופני והגיע למסקנות שיש צורך במוסד בינלאומי לחינוך זה. הודות למאמציו הוקם בשנת 1894 הוועד האולימפי הראשון, שקבע את האולימפיאדה הראשונה לשנת 1896 ביוון, ארץ המשחקים האולימפיים ביימי קדם. כמקום התחרויות נבחר האיציטדיון העתיק באתונה, ששוקם ושוכלל לקראת ייעודו, לזכר כינוסי תחרויות שקיימו היוונים הקדמונים בעמק אולימפיה שבדרום יוון, הוחלט להנציח שם זה ולקרוא לתחרויות - אולימפיאדה. מדי ארבע שנים נערכים המשחקים בארץ אחרת וסיסמתם היא: יותר גבוה, יותר מהר, יותר חזק. ביוון הקדומה לא היו פותחים במשחקים עד שהובא הלפיד שהוצת במרומי ההר אולימפוס. מסורת זו נשמרת גם כיום וטובי ספורטאים בעולם מתכבדים בהעברת הלפיד למקום המיועד לאולימפיאדה.

בשנת 1896, עת נתחדשה המסורת האולימפית ביוון הנפיקה יוון סידרת בולים להנצחת המאורע. הסידרה כללה 12 ערכים החל ב-1 לפטה ועד 10 דרכמות מפרי עבודתם של פרופ. גייליארון ומושון. הבולים הודפסו בדפוס הממשלתי הצרפתי והנשאים נלקחו מן המיתולוגיה היוונית. תודעת הבולאות היתה קיימת ביוון עוד בשנת 1861, שנה שבה ראן אור בולי יוון על נייר צבעוני טוב, שהוכנו בפרס "ע"י ארנסט מאיר. לכן הוכנו הבולים הראשונים לאולימפיאדה בקפדנות. מחיריהם כיום הרקיעו עד שחקים וקשה להשיגם. וכך הננו עדים למבול של בולי ספורט, הופיעים לדגל מאורעות ספורטיביים שונים. - מרכזיים ומקומיים - בהם מונצחים ההישגים הספורטיביים של כל ארצות העולם.

מסידרת בולים אחת משנת 1896 הגענו לאלפי בולים בנושאי ספורט שונים. אולם, יש להבדיל כמובן בין הנושא העיקרי המוקדש לאולימפיאדות לבין יתר הנושאים הספורטיביים. ישנם אספנים האוספים בולים של מקצוע מסויים בספורט, כגון כדורגל, כדורסל, התעמלות וכו'. כל נושא - ענף מיוחד בספורט. מאידך, נושא האולימפיאדה מלקט סביבו כל מה שהונפק לכבוד אירוע זה. וסימן ההיכר: חמישה חישוקים שזורים זה בזה, כסמל לאחווה ושלוש בין תושבי חמשת חלקי תבל, המאוכלסים בבני אדם מכל הצבעים והגזעים, המתאספים פעם בארבע שנים בארץ מסיימת כדי להתחרות ביניהם, ברוח ספורטיבית טובה על הבכורה. כאמור, הוצאה הסידרה הראשונה בשנת 1898. סידרת בולים נוספים הונפקה בשנת 1906 ביוון, במלאות עשור למשחקים האולימפיים: הסידרה כללה 14 ערכים שונים מ-1 לפטה ועד 5 דרכמות, עליהם הועלו נושאי ספורט מובהקים. אם בתחילה הנפיקו בולי זכרון רק המדינות המארגנות את התחרות, הרי שחל שינוי יסודי בנידון.

לתחיבתו הצעיר / תולדות הדואר בארץ ישראל

מאת יצחק ברק

במסגרת ארועי שנת העשרים למדינת ישראל התקימה בחול-המועד סוכות תערוכת בולים לאומית בבנייני האומה בירושלים. רוב המוצגים בתערוכה כללו חומר בול-אי של ארץ-ישראל ומדינת ישראל. נסקור, על-כך, הפעם, בקצרה, את תולדות הדואר בארץ מראשיתן ועד ימינו.

ניתן לחלק את דברי ימי הדואר בארץ לארבע תקופות:

א. תקופת השלטון העותומני; ב. תקופת המנדט הבריטי; ג. תקופת המעבר - מנהלת העם; ד. מדינת ישראל העצמאית.

עד המחצית השניה של המאה הקודמת לא היו קיימים בארץ שרותי דואר תקינים ארץ ישראל היתה באותה תקופה חלק מהאימפריה העותומנית, והשלטונות התורכיים לא דאגו לבעיות הדואר של אזרחי הארץ. משרדי הדואר הראשונים הוקמו בארץ ע"י המעצמות האירופיות הגדולות - רוסיה, גרמניה, צרפת, אוסטריה - במסגרת הסכמי ה"קפיטולציות". הסכמים אלה, שנחתמו בין תורכיה למעצמות השונות, החירו לאלה האחרונים לשפוט נתינים זרים בפני שופטים קונסולריים משלהן, ובכך הוקנתה ל-קונסוליות מידה מסוימת של שלטון אוטונומי בארץ.

הראשונים, שהקימו משרד דואר בארץ היו הצרפתים, אשר פתחו סניף דואר ב-פוסט בשנת 1852. בירושלים הוקם לראשונה משרד דואר ב-1854 ע"י אוסטריה. במרוצת השנים נוספו עוד משרדי דואר בערים רבות בארץ. המדינות השונות לא הוציאו בולים מיוחדים לשימוש משרדי הדואר שלהן, אלה השתמשו בבולים הרגילים שלהן, אשר עליהם הודפסו הדפסי רכב מיוחדים. לעומת זאת החתימה כל מדינה את דברי הדואר שעברו דרך סניפי הדואר שלה בחותמות מיוחדות.

עם פרוץ מלחמת העולם הראשונה, בשנת 1914, הפסיקו כל המעצמות את שרותי הדואר שלהן בארץ, ורק שרותי הדואר של תורכיה עצמה המשיכו בפעולתם. משרדי הדואר התורכיים היו קיימים בארץ מאז שנת 1866, והם המשיכו בפעולתם עד כניסת צבאות הכיבוש הבריטיים לארץ, בשנת 1917. בשנת 1918 חדשו השלטונות הבריטיים את שירותי הדואר, והפעם כבר הופיעו בולים מיוחדים לשימוש על דברי-דואר שלטונות המנדט הקימו במרוצת השנים כ-100 סניפי דואר והוציאו מספר בולים ל-שימוש מקומי.

ב-15 באפריל 1948 החלו שלטונות המנדט בחיסול שרותי הדואר בארץ, לקראת הכרזת המדינה. נותר עוד כחודש עד הכרזת המדינה, אך השלטונות הבריטיים היו מעוניינים בהוצרות אי-סדר בארץ, ולא דאגו כלל לחוסר שרותים שונים; לא לשוא נקראת אותה תקופה "תקופת התוהו ובוהו". הסוכנות היהודית והוועד הלאומי החליטו, שאסור, שייפסקו שירותי הדואר. אי-לכך ניתנה הוראה לפקדי הדואר להמשיך במתן שרותים, וכבולים שמשו, בנוסף לבולי המנדט, גם בולי הקק"ל ו"כופר-הישוב". ב-3 במאי 1948 ניתנה הוראה, כי כבולים ישמשו אך ורק בולי הקק"ל עם הדפס-רכב מיוחד "דאר".

(בעמוד הבא ראה שלושה בולי קק"ל, מן הסוג שהיו בשימוש הדואר. משמאל בול ראשון לציון שהוכן ע"י המועצה לשימוש דואר במלחמת השחרור, כאשר ראשון לציון היתה מנוחקת).

באותה עת גם התקיימו בערים צפת, נהריה וראשון לציון שרותי-דואר עצמאיים, עם הוצאות בולים מיוחדים, שכן ערים אלה היו מנותקות בחלקן עקב התפרעויות כ- נופיות פורעים ערביים.

בצורה כזו נמשכו שרותי הדואר עד ה-15 במאי 1948 - יום הכרזת מדינת-ישראל. באותו יום גם הופיעו בולי ישראל הראשונים, הלא הם בולי "דאר עברי". כמו-כך נפתחו מיד סניפי דואר חדשים; כיום יש בארץ כ-500 משרדי דואר וסניפים.

ילדים בבולים

בחברת הקודמת ספרנו לכם על הכנות לתערוכת בולים בין-לאומית של אוספי נוער, שתיערך בשנה הבאה בלוקסמבורג. שם התערוכה "יוכנסוס 1969".

דואר לוקסמבורג יוציא בחודש הבא סידרת בולים בשם "קא-ריסס 1968" (סעד), בה שישה בולים עם דמויות ילדים ובית-חולים. לבולים אלה הוצמד ערך כספי מוסף לטובת מוסדות מרפא לילדים. הכוונה לערך הנקוב שבפינה הימנית של כל בול. כמו למשל 25 + 2 (שני פרנק מחיר הבול, + 25 סנט).

הסתדרות העובדים הלאומית בישראל

קופת חולים לעובדים לאומיים

המרכז תל-אביב, רחוב ביכורי העתים 23
פלפין 250221

- עזרה רפואית מלאה
- פתוחה לכל אורח במולדת
- בחירה הפשית של הרופאים
- סניפים ברחבי המדינה
- סנטורים מרכזי בירושלים.

תרשם בתור חבר קופת חולים לאומית והבטחת את בריאותך

יודאיקה" בצ'כיה

צ'כוסלובקיה מצאה דרך משלה להוקיע את הסכם מינכן שנכפה עליה בספטמבר 1938. וייחכן שיש לדבר משמעות מיוחדת בימים אלה. דואר צ'כוסלובקיה הוציא סדרה בת שלושה בולים המביאים ציורי ילדים יהודיים, מיושבי מחנה הריכוז טרזיאנשטד. שמות הילדים: אורי בייסלר בן 10, קיטי ברונר בת 10 ואורי שלזינגר בן 10. הציורים מתארים עציץ בודד על אדן חלון, פרפרים בין פרחי שדה ושתי דמויות עם מגיני דוד בצידם. שמות הילדים וגילם מופיעים בגוף הבול וכן הכתובת "מינכן 1938 - מחנה ריכוז טרזיאנשטד". לפני חודשיים הופיע בצ'כוסלובקיה בול לזכרו של הצייר היהודי גוטפרוינד ולפני כשנה וחצי הוצאה סדרת בולים לציון 1000 שנה לקיום הקהילה היהודית ב-פראג, עם ציורים של תשמישי קדושה. בתי כנסת ובית הקברות בפראג העתיקה.

1 Kčs

60 h

30 h

ČESKOSLOVENSKO

ČESKOSLOVENSKO

ČESKOSLOVENSKO

"ירושלים" בחותמת דואר רומנית

מעטפת "סיסה מיוחדת", מבוקארשט לירושלים, לכבוד תערוכת הבולים "תבירה" הוצאה ע"י דואר רומניה והוצגה בטקס מיוחד ב"בניני האומה" בירושלים, במסגרת "תבירה".

דואר רומניה הטביע לכבוד התערוכה חותמת מיוחדת בנוסח: "סיסה מיוחדת ל- תערוכת הבולים הלאומית השישית, ירושלים. בגוף החותמת מופיע סמל "תבירה", הכולל את דמות האריה כסימלה של עירית ירושלים.

אין ספק שהחותמת הרומנית היא פריט חשוב ומעניין לכל אספן יודאיקה.

"ישראל" בחותמת גרמנית

במלואת 20 שנה למדינת ישראל ובוליה, התקיימה בגרמניה המערבית תערוכת בולי ישראל. הדואר הגרמני הטביע לכבוד המאורע חותמת זכרון מיוחדת עם דמות שלמה המלך והשם "ישראל" בעברית. מחחת לפסל צויין בגרמנית: "שלמה המלך".

הדג היהודי

סידרה חדשה של בולים, עם תמונות של בעלי חיים, הנפיקה באחרונה הונדורס הבריטית. בסידרה 12 בולים עם מיני חיות ודגים. הבול בערך נקוב של סנט אחד מראה דג המכונה "דג יהודי" (הכוונה לדג-ים החי במעמקים ואינו מצטיין בטעם מיוחד). עתה נשאלת השאלה כיצד יתייחסו אספני "יודאיקה" לבול זה? האם ייכלל הבול באוספם בשל העובדה שעל גביו כתובת "דג יהודי"? (באנגלית, "ג'ו פיש"). נראה שכן...

הכלה היהודיה

יצירתו הידועה של רמברנד "הכלה היהודיה", הופיעה בימים אלה בסידרת בולי אמנות של בורו-נדי. בסידרה שישה בולים עם יצירות בוטיצ'לי, רנואר, וורמיה ואלזקס, גויא וכאמור "הכלה הי-הודיה" של רמברנד.

מימין למעלה - בול "גן עדן" משמאל - שם הצייר ו. וייס

כוכב בית לחם

ארבעה בולים בעלי ציור זהה הופיעו החודש בבוצ'אנה שבאפריקה לכבוד חג המולד. הבולים מתארים זוג ילידים ליד כפרם, מפנים מבטיהם אל... כוכב בית-לחם. נראה שהעילה לשייך בולים אלה ליודאיקה, מעטה מדי.

צפור גן עדן

ואם אנו באפריקה, כדאי להזכיר את הסידרה החדשה (14 בול) של מלאו, שכולה הוקדשה לבעלי כנף מקומיים. בסידרה זו שני בולים עם שמות "גן עדן". כידוע ישנם עופות בשם "עוף גן עדן". מה דינם באוסף יודאיקה? רוזה לוכסמבורג

מזרח גרמניה הביאה לאוספינו עוד בול אחד עם דיוקנה של המהפכנית היהודיה רוזה לוכסמבורג. באחד משלושת הבולים החדשים מופיעה רוזה עם קרל ליכנכט, ל-רגל 50 שנה למהפכת נובמבר בגרמניה.

ו. וייס - בפולין

בול אחר, שעשוי להתקבל ע"י אספני יודאיקה, הופיע באחרונה בפולין לרגל קונגרס מפלגת העבודה המאוחדת. הופיעו שלושה בולים עם תמונות מהפכנים. בול אחד הודפס על פי תמונה של הצייר היהודי (?) ו. וייס ושם הצייר מופיע בשולי הבול.

מהפכה בולאית זוטא

בולאי ישראל עמדו שוב, לפני כמה ימים, לפני בעיית הדבק שמאחורי הבול. לא קל היה להדביק את גליונות "תבירה" בלי שהגליון "יסתלסל".

בעיית הדבק בבולים מעסיקה רבים ומומחים בעולם מבקשים לה פתרונות. בימים אלה נודע שדואר איי קוק השתמש החודש בפעם הראשונה בדבק סינטטי חדש, שאינו נמס בחנאי אקלים טרופיים ונדבק טוב יותר מן הדבק המקובל. הדבק החדש נועד למנוע את ההסתלסלות הנוצרת בנייר - רוח בדבק הרגיל כבואו במגע עם מים.

הניסוי בדבק החדש הצליח עד כדי כך, שדואר איי קוק עומד להדפיס את כל בוליו בעתיד על נייר מרוח בדבק זה ואף הדפסה חוזרת של בולים קיימים. הבולים שהופיעו באיים לכבוד אולימפיאדת מכסיקו (6 בולים וגליון זכרון המכיל 10 בולים ושני שובלים) הודפסו על נייר עם סוג הדבק החדש.

במלטה בולים מקוריים

מלטה הביאה לאלבומי הבולאים צורה חדשה של בולים: שלושה בולים בצורת מחומש שונה צלעות. הבולים הופיעו לקראת חג המולד ומראים, בצורה מסוגננת, תמונות על הולדת ישו בבית לחם.

דיוקן השנה - מרטיץ לותר קינג

לשורת הבולים עם דמותו של מרטיץ לותר קינג, המנהיג הכושי שנהרג באפריל השנה, הצטרפה עוד טריטוריה בריטית: באיי וירג'יניה הופיע בול לזכרו של קינג המראה את דיוקנו, ספר הברית החדשה וחרב שבורה.

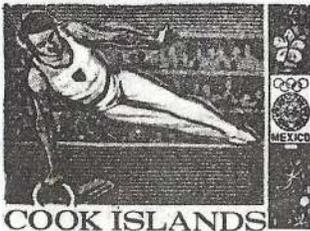

מי גילה את אמריקה?

כחמש מאות שנה לפני קולומבוס, נתגלתה יבשת צפון אמריקה ע"י יורדי-ים וויקינגים נועזים ובראשם לייף אריקסון.

הוא הפליג מגרינלנד בשנת 1003, לערך, ומצא במערב ארץ אשר קרא שמה "ווינלנד" - ארץ היין, שהיתה ניו-פאונלנד או ניו-אינגלנד.

לזכר המנהיג הסקנדינבי הוציא הדואר האמריקני ב-8 באוקטובר את האנדרטה שלו ברייקיאביק - בירת איסלנד.

חיל-האוויר השלכותי של יון במזרחית - על שלושה בולים יוניים חדשים

עורך נכבד,

בחוברת מספר 9 מחודש ספטמבר ש.ז. פורסמה במדור "בחלל האויר" ידיעה אודות אסון שקרה ב-תערוכת "איפא" בווינה. באסון זה התרסק כדור פ-ורח וניספו בו שלושה אנשים. נאמר בידיעה זו, כי יש לאסור ספורט זה, של שיגור דואר בבלונים.

הנני אספן ותיק של דואר בלונים וברשותי מספר רב של מעטפות כאלה. טיסת הבלון אשר הביאה לאסון אורגנה ע"י "כפר הילדים" האוסטרי. כפר זה מארגן זה עשרים שנה טיסות כאלה, אשר ההכנסה מהן קודש לאחזקת הכפר הנתמך ע"י פילנט-רופים. עד כה קיים הכפר למעלה מחמישים טיסות כאלה וטרם קרה אסון כלשהו. קיימים גופים רבים נוספים בעולם המקיימים טיסות בלונים למטרות פילנט-רופיות, ועד כה קויימו ברחבי העולם מאות טיסות בלונים, ועד כמה שידוע לי, טרם קרה אסון כלשהו, והאסון שקרה בווינה הוא, כנראה, הראשון, שקרה לכדור פורח ספורטיבי.

אינני חושב, שעקב זאת יש להפסיק את ספורט הכדורים הפורחים, כשם, שאיש אינו מעלה על דעתו להפסיק את ספורט האיגרוף, ההחלקה על קרח או מירוצי המ-כוניות, למרות המספר הרב של אסונות, שקרו בסוגי ספורט אלה עד כה. באשר לנקודה הבולאית: "מדינות" רבות מוציאות כיום מדי יום ביומו סדר-ות בולים יקרות, אשר משמשות אך ורק להוצאת כספים מכיסי האספנים. כספים א-לה מיועדים להתעשרותם של סוחרים ו"נסיכים" למיניהם. לעומת זאת טיסות הכד-ורים הפורחים מיועדות ברובן לצרכים פילנטרופיים, והמעטפות הנישאות בטיסות אלה נמכרות במחירים נמוכים מאד; אספן יכול לרכוש את מעטפות כל הטיסות המ-תקיימות בעולם במשך שנה בפחות ממאה לירות ישראליות! זהו, כמעט, המחיר של סדרה אחת של פנמה, פרגואי, או אחת מנסיכויות "מפרץ הפירטים". מכאן, שהידיעה האמורה, בחוברת 9, איננה אוביקטיבית, וכותבה, כנראה, אינו שולט בנושא עליו כתב, ועל כך חבל.

בכבוד רב,

יצחק ברק

א"נ

רצייתי לדעת איך אפשר לשמור על בולים זמעטפות שלא יעלו כתמים. פניתי בעניין זה לשרות הבולאי ושם הפנו אותי אליכם.

בכבוד רב,

שלובסקי אורית
רחובות

תשובה: בעיית הכתמים, ביחוד כתמי חלודה מעסיקה רבים ומחיבת חשומת לב יתרה. במסגרת זו נציין רק ששמירת בולים בהויח, או באלבום עם פסי צלופן, מונעת בדרך כלל, הופעת כתמים, אך לא בכל המקרים. בולים שהופיעה בהם חלודה יש להרחיק מן האלבום, שכן זו "מדביקה" גם בולים אחרים. התשובה נועדה גם למר גוסמן מבני-ברק.

א.ל.

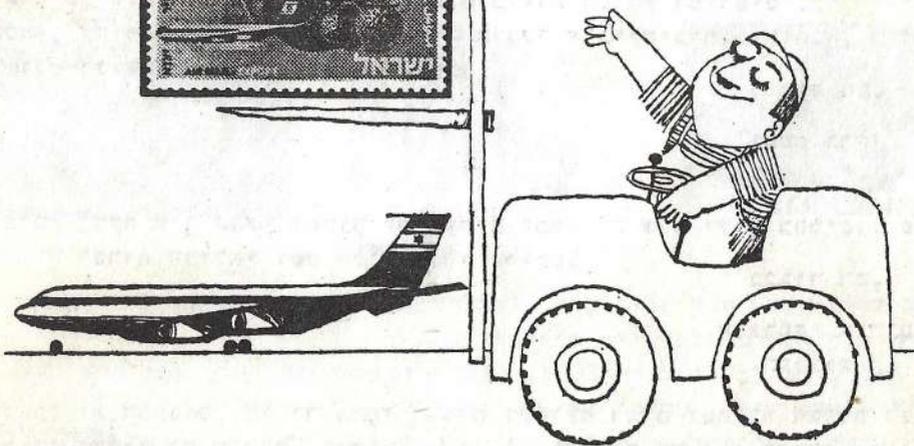
הערה: אנו מבקשים מן הפונים למדור זה לכתוב על-גבי גלויות דואר, או במכתבים קצרים.

התאחדות בולאי ישראל
הספרייה

למכירת סטודיו

בולי דואר אוויר "יצוא"

השירות הבולאי

ירושלים • תל אביב • יפו • חיפה • טבריה • נתניה • באר שבע • נ.ת. לוד ובבתי חדואר

הבא לביתך תחביב אמיתי - היה מנוי בשירות הבולאי